

YÖNETMELİK

Adıyaman Üniversitesinden:

**ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM
VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Adıyaman Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Adıyaman Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik takvim: Her lisansüstü eğitim-öğretim yılında dönemleri, yaz dönemini, dersler ve yeterlik sınav dönemlerini belirten takvimi,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Anabilim/Anasanat dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve ilgili enstitüde lisansüstü eğitim-öğretim programı bulunan akademik birimleri,
- d) Anabilim/Anasanat dalı başkanı: İlgili enstitüde lisansüstü eğitim-öğretim programı bulunan anabilim/anasanat dalının başkanını,
- e) Anabilim/Anasanat dalı kurulu: Tek bilim/sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanatalı başkanının başkanlığında, ilgili anabilim/anasanat dalındaki tüm öğretim üyelerinden; birden fazla bilim/sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında ise anabilim/anasanat dalı başkanı ve bilim/sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- f) Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok bir takvim yılı süren tamamlama eğitimini,
- g) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrencilere ders ve tez aşamalarında rehberlik etmek üzere Üniversitede görevli olup, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- ğ) Dönem: Pazar ve resmi tatil günleri ile dönem sonu sınav günleri hariç en az yetmiş iş gününden oluşan, her lisansüstü akademik yılı için başlangıç ve bitiş tarihleri enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen, güz ve bahar olarak adlandırılan eğitim-öğretim süresini,
- h) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bilimsel bir araştırma raporu biçiminde sunulmuş şeklini,
  - ı) DUS: Dış Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
  - i) Enstitü: Lisansüstü eğitim-öğretim yapılan Üniversiteye bağlı birimleri,
  - j) Enstitü kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde eğitim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
  - k) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
  - l) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
  - m) Kredi sistemi: Bir saat teorik ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemi veya AKTS’ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,
  - n) Lisansüstü eğitim: Tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik eğitimini,
    - o) MEBÖD: Meslekî Birikimi Ölçme ve Değerlendirme Sınavını,
    - ö) Müdür: İlgili enstitü müdürünü,
    - p) Öğrenci: Lisansüstü öğrenim yapmak üzere, enstitüye kayıtlı ola tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrencisini,
    - r) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
    - s) Rektör: Adıyaman Üniversitesi Rektörünü,

- ş) Sanat eseri raporu: Sanatta yüksek lisans öğrencilerinin, yüksek lisans tezi yerine hazırlayabilecekleri yazılı raporu,
- t) Sanatta yeterlik danışmanı: Enstitüde kayıtlı sanatta yeterlik öğrencilerine rehberlik etmek üzere, enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- u) Sanatta yeterlik eseri çalışması: Sanatta yeterlik öğrencilerinin, sanatta yeterlik tezi yerine hazırlayabilecekleri yazılı raporu,
- ü) Seminer: Lisansüstü öğrencilerin ders aşamasında hazırladığı, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan, sözlü olarak sunulurken değerlendirilen yazılı metinden oluşan çalışmayı,
- v) Senato: Adıyaman Üniversitesi Senatosunu,
- y) Tez: Tezli yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- z) Tez izleme komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek ve yönlendirmek amacıyla en az biri tez danışmanı olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- aa) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- bb) Uzaktan öğretim: Öğretim üyesi ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretimi,
- cc) Uzmanlık alan dersi: Danışmanın uzmanlaştığı bilimsel alanlar ile ilgili bilgi, beceri ve deneyimlerini öğrencilere aktardığı teorik dersi,
- çç) Üniversite: Adıyaman Üniversitesini,
- dd) Yabancı Dil Sınavı: YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile bunlara eşdeğerliği kabul edilen uluslararası herhangi bir yabancı dil sınavını,
- ee) Yaz dönemi: Güz ve bahar dönemleri dışında yapılan eğitim-öğretim süresini,
- ff) Yeterlik sınavı: Doktora öğrencisinin bilimsel düşünme, bilimsel yöntemleri özümseme, bağımsız bir araştırmayı yürütebilme yeterliğini değerlendirmeye yönelik sınavı,
- gg) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Başvurularla İlgili Genel Esaslar

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 4 – (1) Lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları, başvuru koşulları, lisansüstü programlara kabul için adaylarda aranacak nitelikler ve diğer hususlar ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından belirlenerek, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne teklif edilir. Bu kontenjanlar enstitü yönetim kurulunun onayı ile Senatoda görüşüldükten sonra Rektörlük tarafından ilan edilir. Başvuru için istenen belgelerin aslı veya noter/resmî kurum onaylı örneği kabul edilir. Sınav ile ilgili tüm işlemler enstitü müdürlükleri tarafından yürütülür.

Başvuru ve kabul

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans programlarına öğrenci alımına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların; bir lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES'ten başvurdukları programın puan türünde en az 55 standart puan almış olmaları gerekir. Ancak anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun onayıyla asgari lisans not ortalaması şartı konulabilir. Güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Yabancı uyruklu öğrenci kabulü 9 uncu maddedeki esaslara göre yapılır.

b) Yabancı dille öğretim yapan anabilim/anasanat dallarında, adayların yüksek lisans için yabancı dil sınavından en az 70 veya eşdeğer puan almış olmaları gerekir. Ancak, yabancı dil eğitimi yapan anabilim dallarında, adayların yüksek lisans için yabancı dil sınavından en az 80 veya eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

c) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların değerlendirilmesinde, ALES'ten alınan notun %60'ı, lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ı esas alınarak genel başarı notu hesaplanır. Genel başarı notu en az 65 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, genel başarı notuna göre yapılır ve kontenjanlara göre öğrenci kabul edilir. Genel başarı notunun eşitliği halinde ALES notu yüksek olanlara öncelik verilir. Bu durumda da eşitlik bozulmadığı takdirde kura ile belirlenir. Adayın not ortalaması 100'lük sistemde verilmemiş sadece 4'lük veya başka bir sisteme göre verilmiş ise YÖK'ün belirlediği dönüşüm tablosuna göre 100'lük sistemdeki karşılığı alınır.

ç) Tezsiz yüksek lisans programlarına girebilmek için genel başarı notu en az 65 olması gerekir. Genel başarı notu, ALES şartının arandığı durumlarda ilgili ALES notunun %60'ının ve lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ının toplamından elde edilir. Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran adaylar için ALES puanının dikkate alınmadığı durumlarda, ilgili adayların lisans mezuniyet not ortalaması genel başarı notu olarak dikkate alınır.

d) Beden eğitimi ve spor ile ilgili alanlarda yüksek lisans programlarına başvuran adayların kendi dallarındaki başarı değerlendirilmesinde; ALES puanının %60'ı, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si ve MEBÖD sınav notunun %20'sinin toplamına göre en az 65 puan alan adaylar sıralanır. Eşitlik durumunda (c) bendi hükümleri uygulanır.

e) Güzel sanatlar fakültesi ve konservatuvarda yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların; eğitim dalı yönünden ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından uygun görülecek bir lisans diplomasına sahip olmaları zorunludur. Başvurusu kabul edilmiş olan adayların, ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından yapılacak MEBÖD'egirmeleri gerekir.

f) Güzel sanatlar fakültesi ve konservatuvarda yüksek lisans programlarına başvurusu kabul edilen adayların sıralaması; lisans mezuniyet not ortalamasının %50'si ve MEBÖD notunun %50'sinin toplamına göre yapılır.

(2) Doktora programlarına öğrenci alınmasına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına, tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on dönem süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünden en az 55 puana sahip olmaları gerekir.

b) Lisans mezunu adayların ALES'ten başvurdukları programın puan türünden en az 80 puan almaları gerekir.

c) Adayların anadilleri dışında yabancı dil sınavından en az 55 puan; yabancı dil eğitimi veren anabilim/anasanat dalına başvurularında ikinci bir yabancı dil sınavından 55 puan almış olmaları gerekir.

ç) Lisans derecesiyle doktora programına başvuran adayların lisans mezuniyet not ortalamasının 4 üzerinden en az 3 ya da diğer puanlama sistemlerinden birinden eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

d) Hazırlık sınıfları hariç on dönem süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

e) Değerlendirmede ALES'ten alınan notun %50'si, lisans derecesiyle başvuranların lisans mezuniyet not ortalamasının %35'i veya yüksek lisans derecesiyle başvuranların yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %35'i ve yabancı dil sınav notunun %15'i esas alınacaktır. Genel başarı notu en az 65 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, genel başarı notuna göre yapılır ve kontenjanlara göre öğrenci kabul edilir. Genel başarı notunun eşitliği halinde ALES ve yabancı dil sınav notu toplamı yüksek olanlara öncelik verilir. Eşitlik durumunda birinci fıkranın (c) bendi esas alınır.

f) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve TUS'tan alınmış en az 50 temel tıp puanına veya sayısal puan türünde en az 55 ALES puan almış olmaları gerekir. Tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS'ta temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

g) Temel tıp bilimlerinde doktora programları giriş sınavı başarı notu en az 70 puan olmalıdır. Başarı notu ilgili ALES ya da temel tıp puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının %35'inin ve yabancı dil sınav notunun %15'inin toplamından elde edilir.

ğ) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarda doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuracak adaylarda ALES koşulu aranmaz.

h) Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarda doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurusu kabul edilen adayların sıralaması yabancı dil puanının %15'i, lisans mezuniyet not ortalamasının %35'i, MEBÖD notunun %50'sinin toplamından oluşan genel başarı notuna göre yapılır. Genel başarı notu en az 65 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, genel başarı notuna göre yapılır ve kontenjanlara göre öğrenci kabul edilir. Genel başarı notunun eşitliği halinde MEBÖD ve yabancı dil sınav notu toplamı yüksek olanlara öncelik verilir. Eşitlik durumunda kura çekilir.

(3) Yüksek lisans ve doktora programlarına başvuran adayların durumlarını değerlendirmek ve sınavlarını yapmak için, ilgili anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu tarafından her program için en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşacak şekilde değerlendirme jürisi oluşturulur. Jüri, değerlendirme sonucunu sonraki ilk iş günü içerisinde ilgili enstitüye bildirir.

(4) Yabancı uyruklu adaylar için 9 uncu maddede belirtilen şartlara göre öğrenci alımı yapılır.

(5) Lisansüstü eğitim programlarına kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar, ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 6 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen ve nitelikleri aşağıda belirtilen öğrencilere eksikliklerini tamamlamak amacıyla ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans programından farklı alanlarda almış olanlar,

b) Lisans ve/veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olanlar.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu olan dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından kararlaştırılarak anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilgili enstitüye sunulur. Bilimsel hazırlık dersleri öncelikle öğrencinin yerleştiği bilim dalına uygun olarak belirlenir. Bilim dalındaki ders sayısının yeterli bulunmaması durumunda alınacak dersler, öğrencinin talebi ve danışmanın onayıyla öğrencinin kayıtlı olduğu bilim dalına yakın diğer bilim dallarından seçilir. Bu dersler ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez.

(3) Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra danışmanın görüşü de alınarak, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik en çok iki ders alabilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer hususlar, aldığı ders lisans programına aitse 27/7/2014 tarihli ve 29073 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Adıyaman Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, lisansüstüprograma aitse bu Yönetmeliğe göre belirlenir.

(5) Bilimsel hazırlık programı dersleri ile lisansüstü programdan alınacak derslerin toplam kredisi, öğrencinin bilim dalı dikkate alınarak ilgili anabilim dalı kurulunda belirlenir.

(6) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki dönemdir. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(7) Tezsiz yüksek lisans programı için bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup belirli bir alanda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve ilgili enstitünün onayıyla lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim değildir. Başvurular akademik takvimde belirtilen süreler içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına yapılır. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Özel öğrencilerin kabulünde not düzeyi aranmaz ve giriş sınavı yapılmaz.

(2) Özel öğrenciler sadece asıl öğrenciler için açılan lisansüstü derslere kayıt yaptırabilirler.

(3) Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50'sini geçemez.

(4) Özel öğrencilerin bir dönemde en fazla kaç ders alabileceği anabilim/anasanat dalı kurul kararıyla belirlenir.

(5) Özel öğrenciler, tespit edilen öğrenim ücretini ödemek ve istenilen belgeleri vermek zorundadır.

(6) Özel öğrenciler de asıl öğrenciler gibi Üniversiteye karşı yükümlülüklerini yerine getirmek ve izledikleri derslerin bütün koşullarına uymak zorundadırlar.

(7) Özel öğrencilere diploma ya da unvan verilmez. Ancak takip ettikleri dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

(8) Özel öğrenciler, asıl öğrencilik hakkını kazanmaları durumunda, yazılı talepleri ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla özel öğrenci statüsünde son üç yılda aldıkları ve başarılı oldukları dersleri, ilgili programda almaları gereken dersler yerine saydırabilirler.

(9) Özel öğrencilik süresi iki dönem ile sınırlıdır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 8 – (1) Başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında bilimsel hazırlık programında geçirilen süre hariç en az bir dönemi başarılı olarak tamamlamış olan öğrenciler 5 inci maddedeki esaslara göre kabul edilirler.

(2) Yatay geçiş öğrenci kontenjanları, her dönem için ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı üzerine Senato tarafından kararlaştırılır ve Rektörlükçe ilan edilir.

(3) Yatay geçiş müracaat, akademik takvimde belirtilen süreler içinde ilgili enstitüye yapılır.

(4) Yatay geçiş için başvuran öğrenciler, önceden aldıkları dersler dikkate alınarak, genel ağırlıklı not ortalamalarına göre sıralanır ve bu sıralama enstitü yönetim kurulunda görüşülerek kesinleştirilir. Bu öğrencilerin intibakı yapılırken alacağı ve muaf tutulacağı dersler, ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunun onayıyla belirlenir.

(5) Yüksek lisans programına tez aşamasında, doktora programına da yeterlik sınavından sonra yatay geçiş yapılamaz.

(6) Bilimsel hazırlık sınıfına ve tezsiz yüksek lisans programına yatay geçiş yapılamaz.

(7) Kayıtlı öğrencisi olan lisansüstü programlara yatay geçiş yapılabilir.

(8) Disiplin cezası almış öğrenciler yatay geçiş için başvuruda bulunamaz.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 9 – (1) Yabancı uyruklu adaylarla, lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların, YÖK tarafından denkliği kabul edilmiş lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Bu adaylar, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen şartları yerine getirmek kaydıyla, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenen kontenjan, usul ve esaslar dâhilinde lisansüstü programlara kabul edilir.

(2) Yabancı uyruklu adayların başvuruda lisans veya tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelemlerini ve lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösterir Adıyaman Üniversitesi Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezi veya eşdeğer kurumlardan alacakları belgeyi

ilgili enstitüye vermeleri zorunludur. Yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlik belgesi istenmez.

(3) Yabancı uyruklu olup Türkiye dışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan adaylar için ALES'e veya bu sınav için Üniversitelerarası Kurul tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası sınavlara girme şartı aranmaz. Fakat Türkiye içindeki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan yabancı uyruklu adaylar için ALES'egirme şartı aranır.

(4) Lisans derecesiyle veya yüksek lisans derecesiyle lisansüstü programlara başvuran yabancı uyruklu adayların lisans mezuniyet not ortalamasının 4 üzerinden en az 3 ya da diğer puanlama sistemlerinden birinden eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

(5) Yabancı uyruklu olup Türkiye dışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan adayların yüksek lisans programına yerleştirilmesi, lisans diplomasının not ortalamasına göre yapılır. Eşitlik hallerinde kura çekilir.

(6) Türkiye içindeki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan yabancı uyruklu adayların yüksek lisans programına yerleştirilmesinde ALES puanının %60'ı, lisans diploma notunun %40'ı esas alınır. Eşitlik halinde diploma notu yüksek olanlara öncelik verilir. Eşitlik yine bozulmazsa kura çekilir.

(7) Doktora programına başvuracak yabancı uyruklu adayların, ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen yabancı dillere göre, yabancı dil sınavından en az 55 puan almaları gerekir. Başvurulacak programların niteliklerine göre ilgili enstitü, yabancı dil sınavından alınması gereken asgari puanı yükseltebilir.

(8) Yabancı uyruklu olup Türkiye dışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan adayların doktora programına yerleştirilmesi lisans ve yüksek lisans diplomasının not ortalamasının %60'ı, yabancı dil puanının %40'ı esas alınarak yapılır. Eşitlik halinde diploma notu yüksek olanlara öncelik verilir. Eşitlik yine bozulmazsa kura çekilir.

(9) Türkiye içindeki bir yükseköğretim kurumundan mezun olan yabancı uyruklu adayların doktora programına yerleştirilmesinde ALES puanının %60'ı ve yüksek lisans diploma notunun (lisans derecesiyle başvuran adaylarda lisans diploma notunun) %40'ı esas alınır. Eşitlik halinde ALES puanı yüksek olanlara öncelik verilir. Eşitlik yine bozulmazsa kura çekilir.

(10) Kesin kayıt yaptıran yabancı uyruklu adayların lisansüstü programı yürütebileceği düzeyde bilimsel yeterliğe sahip olup olmadığı ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda bilimsel yeterliğe sahip olmayan yabancı uyruklu adaylara ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt, Sınavlar ve Değerlendirme

Lisansüstü programlara kesin kayıt

MADDE 10 – (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrenciler, kayıtlarının kesinleşebilmesi için ilgili enstitü tarafından istenilen belgeleri vermek zorundadırlar. İlan edilen süre içinde kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine yedek adaylardan başarı puanına göre eksik kontenjan kadar aday kayıt yaptırabilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılmaz ve devam edilemez.

Kayıt yenileme

MADDE 11 – (1) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen süre içinde o dönem için ilgili mevzuata göre belirlenen miktarda katkı payı ücretini veya öğrenim ücretini ödemek, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından belirlenmiş olan dersler arasından danışmanınca uygun görülen derslere kaydını yaptırmak ve ilgili enstitü tarafından istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Bu süre içinde kayıtlarını yenilemeyen öğrenciler, o dönemdeki dersleri alamazlar ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Kayıt yenilenmeyen dönemler öğrenim süresinin hesabında dikkate alınır.

(2) Mazereti nedeniyle akademik takvimde belirtilen süre içinde ders kaydını yaptırmayan öğrenci, mazeretini belgelemek koşuluyla akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ilgili enstitüye başvurabilir. Enstitü yönetim kurulu tarafından mazereti kabul edilen öğrenci, kabul tarihinden sonraki beş iş günü içinde kayıt yenileyebilir, ders kaydı yaptırabilir.

Kayıt dondurma

MADDE 12 – (1) Öğrenciler iki dönem kayıt dondurma hakkına sahiptir. Kayıt dondurma, öğrencinin isteği, anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla karara bağlanır. Kayıt donduran veya askerlik nedeniyle izinli sayılan öğrenciler, kayıt dondurma süresinin veya askerlik nedeniyle izinli sayıldıkları sürenin bitimini izleyen ilk dönemde kayıt yenileme işlemlerini yaptırmak zorundadır.

Ders muafiyeti

MADDE 13 – (1) Öğrenci enstitüye ilk kayıt olduğu tarihten itibaren en geç on iş günü içerisinde ders saydırma talebinde bulunabilir. Muafiyet için derslerin son üç yılda alınmış ve başarılı olması gerekir. Muafiyet veya ders saydırma talebi danışmanın önerisi ve anabilim/anasanat dalı kurul kararı dikkate alınarak, ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, ilgili enstitü tarafından tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgarî şartları yerine getirmek kaydıyla, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü de alınarak enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(3) Lisans derecesiyle doktora programına kabul edilmiş, en az yedi dersten başarılı olmuş, disiplin cezası almamış ve herhangi bir nedenle ilişkisi kesilmemiş veya ilişkisi kesilme durumuna gelmemiş bir öğrencinin talepte bulunması halinde, doktora programına başlama tarihi yüksek lisans programına başlama tarihi olarak kabul edilmek ve tezli yüksek lisans programı azami sürelerine uymak şartıyla anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla tezli yüksek lisans programına geçebilir. Bu durumdaki öğrenciye, tezli yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için en fazla iki dönem ek süre verilebilir.

(4) Lisans derecesiyle doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans şartlarını yerine getirememiş öğrenciye tezsiz yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için bir dönem ek süre verilir.

(5) Tezli yüksek lisans programında tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü ve proje yazımı gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla, kendisine ilgili anabilim/anasanat dalında tezsiz yüksek lisans programının açık olması halinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü de alınarak enstitü yönetim kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans şartlarını yerine getirememiş öğrenciye tezsiz yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için bir dönem ek süre verilir.

Dersler

MADDE 14 – (1) Derslere ve bu derslerin kredilerinin belirlenmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Kredi değeri, teorik derslerde bir saat/hafta ve laboratuvar ile uygulamalarda iki saat/ hafta için bir ölçü birimidir.

b) Enstitülerde en fazla üç ulusal kredilik dersler açılabilir. İlk kez açılacak dersler ve mevcut derslerin kapatılması veya mevcut derslerdeki değişiklikler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayıyla kesinleşir.

c) Her öğretim üyesi bir dönemde, tezsiz yüksek lisans dersleri, seminer, dönem projesi ve uzmanlık alan dersi dışında, en fazla üç lisansüstü ders verebilir.

ç) Seminer, dönem projesi ve uzmanlık alan dersi kredili derslerden sayılmaz.

d) Bir dönemde hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

e) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

f) Enstitü kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

g) Tez danışmanlığı, dönem projesi, seminer ve uzmanlık alan derslerinin ücretlendirilmesi ile ilgili esaslar enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

Sınavlar

MADDE 15 – (1) Sınavlar; ara sınav, mazeret sınavı, dönem sonu sınavı ve bütünleme sınavlarından oluşur. Bunlara ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Ara sınav: İlgili dönemde açılan lisansüstü dersler için yapılan bir sınavdır. Her lisansüstü ders için en az bir ara sınav yapılır. Ayrıca, öğretim üyesinin uygun gördüğü proje, ödev ve laboratuvar gibi benzer faaliyetler ara sınav yerine sayılabilir. Bu faaliyetlerin sayısı ve ders notuna katkısı öğretim üyesi tarafından ders programında belirtilir.

b) Mazeret sınavı: İlgili enstitü yönetim kurulunun kabul edeceği haklı ve geçerli bir nedenle ara sınavı giremeyen öğrenciler için yapılan bir sınavdır.

c) Dönem sonu sınavı: İlgili dönemde açılan lisansüstü dersler için dönem sonunda yapılan bir sınavdır. Derse devam koşulunu yerine getiren öğrenciler dönem sonu sınavına girmek zorundadır.

ç) Bütünleme sınavı: İlgili dönemde açılan lisansüstü dersler için dönem sonu sınavına girmeyen yadabaşarısız olan öğrenciler için yapılan bir sınavdır. Bütünleme sınavına derse devam koşulunu yerine getiren öğrenciler girebilir ve bu sınav dönem sonu sınavı yerine sayılır.

d) Öğrenci teorik derslere %70 ve uygulamalı derslere %80 oranında devam etmek zorundadır. Bu koşullara uygun biçimde derslere devam etmeyen öğrenci, devamsız sayılır ve dönem sonu sınavlarına alınmaz.

(2) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda

sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanması ilgili mevzuata göre yapılır.

(3) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınav jürisi öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(4) Bir lisansüstü dersin dönem kredi değeri, bir dönem devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama ya da laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(5) Öğrenciler ara sınavlara ve ders programında belirtilen tüm faaliyetlere katılmak zorundadır. İlgili enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir mazereti olmadan herhangi bir ara sınava veya faaliyete katılmamış olan öğrencilere FG notu verilir.

(6) Sınav sonuçları, akademik takvimde belirtilen süreler içinde ilan edilir.

(7) Uygulanan eğitim-öğretimin özellikleri nedeniyle bazı dersler için ara sınav ve/veya dönem sonu sınavları yapılmayabilir. Bu dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından kararlaştırılır ve başarı notu öğrencinin dönem içi çalışmaları göz önünde tutularak belirlenir.

(8) Her türlü sınav evrakı, öğretim üyesi tarafından dönem sonunda anabilim/anasanat dalı başkanlığına tutanak karşılığında teslim edilir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı bu evrakları ilgili mevzuata göre muhafaza eder.

Değerlendirme

MADDE 16 – (1) Öğrencinin dönem sonu sınavına girebilmesi için teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80'ine devam etmiş olması gerekir.

(2) Sınavlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir.

(3) Bir dersten başarılı olabilmek için hem başarı notunun hem de dönem sonu sınav notunun 100 tam puan üzerinden yüksek lisans için en az 70, doktora için ise en az 75 puan olması gerekir.

(4) Lisansüstü derslerin başarı notu, ara sınavların not ortalamasının %40'ı ile dönem sonu sınav notunun %60'ının toplamıdır.

(5) Notlarının değerlendirilmesinde öğretim üyeleri tarafından aşağıdaki tabloda yer alan puanlama sistemi uygulanır:

Başarı Notu (100 üzerinden)	Başarı Notu (Harfli sistem)	Katsayı (4'lük sistem)
90-100	AA	4,0
85-89	BA	3,5
80-84	BB	3,0
75-79	CB (Doktora için en düşük başarı notu)	2,5
70-74	CC (Yüksek lisans için en düşük başarı notu)	2,0
0-69	DC (Geçmez)	1,5
	FG (Sınava girmedi)	0
	FF (Devamsız)	0
	BŞ (Başarılı)	
	BZ (Başarısız)	

(6) Tez çalışmalarını sürdürmekte olan öğrenciler, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Ayrıca bu değerlendirme kredisiz olarak alınan seminer, uzmanlık alan dersi, klinik ve laboratuvar çalışması ve benzeri dersler için de kullanılır ve not ortalamasına katılmaz.

(7) Derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına yönelik şartları yerine getiremediği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere FF notu verilir.

Notlarda maddî hata

MADDE 17 – (1) Sınav notlarına yönelik maddî hata itirazları, sınav sonucunun ilan edilmesinden başlayarak beş iş günü içerisinde enstitü müdürlüğüne öğrenci veya öğretim üyesinin yazılı başvurusu ile yapılır. Başvuru ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından incelenir ve sonuçlandırılır.

Kayıt silme

MADDE 18 – (1) Kendi isteğiyle kaydını sildirmek isteyen öğrenci, şahsen veya noter onaylı vekaletaracılığıyla ilgili enstitüye başvurur. Bu durumda ödenmiş olan katkı payı ve kayıt giderleri öğrenciye iade edilmez.

(2) Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almış olan öğrencilerin kaydı silinir.

(3) Kayıt sildiren veya disiplin suçundan dolayı kaydı silinen öğrencinin durumu, ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

Ders tekrarı

MADDE 19 – (1) Zorunlu olmayan derslerden başarısız olan öğrenci, aynı dersleri tekrar alabileceği gibi bu derslerin yerine danışman öğretim üyesinin önerisi ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayıyla ilgili dönemde

açılan başka bir derse de kayıt yaptırabilir. Başarısız olunan seçmeli dersler yerine alınan dersler de ders tekrarından sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 20 – (1) Yüksek lisans programı tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülür. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dalında açılacağı ve nasıl yürütüleceği ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir ve YÖK'ün onayıyla açılır.

Tezli yüksek lisans programının amaç ve kapsamı

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bu program, toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer ve tez çalışması kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir yıllık eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrenci bir dönemde on iki ulusal krediden fazla ders alamaz. Tezli yüksek lisans dersleri öncelikle öğrencinin yerleştiği bilim dalına uygun olarak belirlenir. Bilim dalındaki ders sayısının yeterli bulunmaması durumunda alınacak dersler öğrencinin talebi ve danışmanın onayıyla öğrencinin kayıtlı olduğu bilim dalına yakın diğer bilim dallarından seçilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca öğrencinin alacağı derslerin en fazla iki tanesi ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden seçilebilir.

Programın süresi

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört dönem olup program en çok altı dönemde tamamlanır.

(2) Dört dönem sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya diğer başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir.

(3) Üniversiteden uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Tez danışmanı atanması

MADDE 23 – (1) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için öğrencinin danışman tercihini de dikkate alarak, en geç birinci dönemin sonuna kadar anabilim/anasanat dalı kurulu kararıyla belirlediği tez danışmanını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi, anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür.

(2) Tez danışmanı, Üniversite öğretim üyeleri arasından seçilir.

(3) Tez danışmanı, enstitü yönetim kurulu tarafından danışman olarak atandığı tarihten itibaren ders seçme, seminer ve tez konusu belirleme, tez projesi önerisi, dönem projesi, tez çalışması ara raporu, tez önerisi savunması, tez savunma sınavı, sergi, proje ve benzeri konularda görev yapar.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanının atanması, tez danışmanının gerekçeli önerisi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir.

(5) İkinci tez danışmanının görevlendirilmesi durumunda, ortak değerlendirme yapılır.

(6) Tez danışmanının önerceği, tez ile ilişkili seminer konusu ilgili dönemin başından itibaren en geç 4 hafta içerisinde anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye bildirilir. Seminerin sunulacağı yer ve zaman en az on gün önce ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Seminer çalışması akademik elemanların izlemesine açıktır. Sunulan seminer, seminer sorumlusunun görüşü alınarak anabilim/anasanat dalı başkanlığının belirleyeceği üç kişilik jüri tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Sonuç, seminer raporunun bir suretiyle birlikte bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından beş iş günü içerisinde ilgili enstitüye bildirilir. Seminerden başarısız olunması durumunda, diğer derslerden başarısız olunması halinde uygulanan esaslar dikkate alınır.

(7) Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, öğrencinin danışmanıya beraber belirlediği tez konusunu en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez konusu enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir. Tez konusu, danışmanın teklifi anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla değiştirilebilir. Tez konusunun değiştirilmesi durumunda tez savunması en erken değişikliğin onaylandığı tarihten 3 ay sonra yapılır.

(8) Uzmanlık alan dersleri ve tez danışmanlığı öğretim üyesinin enstitü yönetim kurulunca tez danışmanlığına atandığı tarihte başlar ve öğrencinin mezuniyetine kadar devam eder. Uzmanlık alan dersleri ve tez danışmanlığı dönem ve yaz tatilinde de devam eder. Her öğrenci açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür.

(9) Tez danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlerle mazeretli olması halinde süresinde onaylanması gereken belgeler anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından onaylanır. Söz konusu belgeler, belirlenmiş süreler içinde ilgili enstitüye teslim edilir.

(10) Yüksek lisans öğrencisinin tez danışmanı, anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla değiştirilebilir. Tez danışmanın görevini yerine getirmesine engel teşkil edecek uzun süreli yurt içi/yurt dışı görevlendirmesi, izin, hastalık, kurum değiştirme gibi durumlarda anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ilgili enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrenci danışmanı değişebilir.

Tezli yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 24 – (1) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(2) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun bir şekilde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(3) Yüksek lisans tez savunma tarihi, yeri, saati ve jürisi, tez danışmanın ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. Jüri üyelerinden biri anabilim dalı dışından olabilir. Jürinin üç üyeden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezinin ciltsiz beş kopyasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin ciltsiz beş kopyasını anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı/program başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek ilgili programla ilişkisi sonlandırılır.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 25 – (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer şartları sağlayan yüksek lisans öğrencisi, tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder. Tezi enstitü yönetim kurulu tarafından biçim yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine, tezli yüksek lisans diploması veya diploma hazırlanıncaya kadar geçici mezuniyet belgesi verilir. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitüyle ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu ilgili enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi anasanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi, diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere ilgili enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programının amaç ve kapsamı

MADDE 26 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye meslekî konuda derin bilgi kazandırmak ve sahip olduğu bilgiyi uygulamada nasıl kullanabileceğini göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az 10 ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı dönemde dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca öğrencinin alacağı derslerin en fazla iki tanesi de, danışmanın teklifi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla Üniversitedeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunda verilmekte olan derslerden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci öğretimde de yürütülebilir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarında öngörülen öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı, Senatonun teklifi ve YÖK'ün onayıyla belirlenir.

Programın süresi

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki dönem, en çok üç dönemdir.

(2) Azami sürenin sonunda kredili derslerini ve dönem projesini tamamlayamayan veya diğer başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir.

(3) Üniversiteden uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Danışman atanması

MADDE 28 – (1) İlgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini birinci dönemin sonuna kadar anabilim/anasanat dalı kurulu kararıyla belirler. Danışman enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi, anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür.

(2) Danışman, atandığı tarihten itibaren dönem projesi sorumlusudur. Danışmanın önereceği dönem projesi konusu en erken ikinci dönemin başından itibaren ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. Dönem projesi konusu enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(3) Dönem projesini tamamlayan öğrenci, projesini ilgili enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun bir şekilde hazırlayıp danışmanına teslim eder. Başarılı olarak değerlendirilen dönem projesi anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye gönderilir.

(4) Öğrencinin danışmanı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla değiştirilebilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diplomasının üzerinde, öğrencinin kayıtlı olduğu ilgili enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Doktora programı açılması

MADDE 30 – (1) Doktora programının hangi enstitü anabilim/anasanat dalında açılacağı ve nasıl yürütüleceği ilgili anabilim/anasanat dalı kurul kararı, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir ve YÖK'ün onayıyla açılır.

Doktora programının amaç ve kapsamı

MADDE 31 – (1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşma yeteneği kazandırma ve geliştirme.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirmesi, yeni bir bilimsel yöntem geliştirmesi veya bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir yıllık eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(4) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(5) Tez çalışması kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(6) Bir öğrenci bir dönemde 12 ulusal krediden fazla ders alamaz.

(7) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(8) Bir doktora öğrencisinin lisans programından ders alması durumunda alınan dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(9) Doktora programı, yurt içi ve yurt dışı bütünleşmiş doktora programı şeklinde de düzenlenebilir. Bu tür programın uygulanma yöntem ve ilkeleri, Senatonun önerisi üzerine YÖK tarafından belirlenir.

Programın süresi

MADDE 32 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz dönem olup azami tamamlama süresi on iki dönem; lisans derecesiyle kabul edilenler için on dönem olup azami tamamlama süresi on dört dönemdir.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört dönem, lisans derecesiyle kabul edilenler için altı dönemdir. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve seminerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört dönem sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesiyle doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir ve ilgili programla ilişkisi kesilir.

(5) Üniversiteden uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Tez danışmanı atanması

MADDE 33 – (1) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını öğrencinin tercihi de dikkate alarak en geç birinci dönemin sonuna kadar anabilim/anasanat dalı kurulu kararıyla ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir. Danışman atanana kadar danışmanlık görevi, anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından yürütülür. Tez danışmanının en geç birinci dönemin sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, öğretim üyeleri arasından seçilir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç, seçilen öğretim üyesinin başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.

(3) Tez danışmanı ders seçme, seminer ve tez konusu belirleme, tez projesi önerisi, dönem projesi, tez çalışması ara raporu, tez önerisi savunması, tez izleme komitesi, yeterlik, tez savunma sınavı, sergi, proje ve benzeri konularda görev yapar.

(4) Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı, enstitü yönetim kurulunca danışmanlığa atandığı tarihte başlar ve öğrencinin mezuniyetine kadar devam eder. Uzmanlık alan dersi ve tez danışmanlığı yaz tatilinde de devam eder. Her öğrenci açılan uzmanlık alan dersini almakla yükümlüdür.

(5) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı, tez danışmanının gerekçeli önerisi ve ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu kararı dikkate alınarak, anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye önerilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. İkinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(6) Tez danışmanı, atandığı tarihten itibaren aynı zamanda seminer sorumlusudur. Doktora öğrencisi tez konusu ile ilgili en az bir seminer vermek zorundadır. Seminer sorumlusunun önereceği, tez ile ilişkili seminer konusu ders aşamasında en erken ikinci dönemin başından itibaren anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından ilgili enstitüye bildirilir. Seminerin sunulacağı yer ve zaman en az on gün önce ilgili enstitü tarafından ilan edilir. Seminer çalışması konuya ilgisi olan dinleyicilere açıktır. Sunulan seminer, seminer sorumlusunun görüşü alınarak anabilim/anasanatalı başkanlığının belirleyeceği üç kişilik jüri tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Sonuç, seminer raporunun bir suretiyle birlikte bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından beş iş günü içinde ilgili enstitüye bildirilir. Seminerden başarısız olunması durumunda, diğer derslerden başarısız olunması halinde uygulanan esaslar dikkate alınır.

(7) Tez danışmanının izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlerle mazeretinin olması halinde danışmanın mazereti ve süresinde onaylanması gereken belgeler anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından onaylanır ve söz konusu belgeler, süresi içinde ilgili enstitüye teslim edilir.

(8) Doktora öğrencisinin tez danışmanı, anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu onayıyla değiştirilebilir. Tez danışmanının görevini yerine getirmesine engel teşkil edecek uzun süreli yurt içi/yurt dışı görevlendirmesi, izin, hastalık, kurum değiştirme

gibi mazeretin bulunması durumlarında anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulu onayıyla öğrenci danışmanı değişebilir. Danışmanın zorunlu sebeplerle değiştirilmesi durumunda tez savunma sınavına girebilmek için öğrencinin, yeni atanan danışman gözetiminde gerçekleşecek en az bir tez izleme komitesi toplantısından başarılı olması gerekir.

Yeterlik sınavı

MADDE 34 – (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığının sınanmasıdır. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Öğrenci, seminer ve gerekli kredili dersleri azami süresinde başardıktan sonra yeterlik sınavına alınır. Ancak yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci dönemin, lisans derecesiyle kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci dönemin sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Yeterlik sınavları her dönem, dönem sonu sınavlarının bitimi ile takip eden dönemin başlangıç tarihleri arasında yapılır.

(3) Doktora yeterlik komitesi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanı ve o anabilim/anasanat dalında yer alan bilim/sanat dalı başkanlarının öncelikle yer aldığı beş üyeden oluşur. Bilim/sanat dalı sayılarının az veya çok olması durumunda, komite anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından oluşturulur.

(4) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla jürileri oluşturup enstitü yönetim kuruluna sunar. Doktora yeterlik sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Doktora yeterlik sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi onayıyla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki dönemde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(7) Doktora yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 35 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının, tez konusu ile uyumlu olmasına ve özellikle disiplinler arası tez çalışmalarında, ilgili disiplinin öğretim üyelerinin görev almasına dikkat edilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 36 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, enstitünün belirlediği esaslar çerçevesinde tez önerisi formunu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez önerisi savunması dinleyicilere açık olarak yapılabilir.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar sonraki üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Düzeltme kararı verilmesi durumunda bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanır.

(4) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Öğrenci, birinci fıkrada belirtildiği şekilde yeni tez önerisini savunur. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı tez izleme komitesinin toplantı tarihini on beş gün önceden ilgili enstitüye bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine ilgili enstitünün belirlediği esaslar çerçevesinde yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 37 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporundan başarılı olması ve son tez izleme komitesi raporunda tez savunma sınavına girebileceğinin belirtilmesi gerekir.

(3) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Anabilim/bilim dalı başkanlığı tezin savunulabilir olduğuna ilişkin danışman görüşü ile birlikte tezin ciltsiz yedi kopyasını ve dijital kopyasını ilgili enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin bir nüshasıyla birlikte danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Doktora tez savunma tarihi, yeri, saati ve jürisi, tez danışmanının ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda asıl jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın ilgililerinden oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir.

(7) Savunma sınavına mazereti nedeniyle katılmayan asıl jüri üyelerinin yerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile ve tez danışmanı olmaksızın yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim/anasanat dalı tarafından ilgili enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek, on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(8) Lisans derecesiyle doktora programına kabul edilmiş ve doktora tezinde başarılı olamayan öğrencinin talepte bulunması halinde, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek enstitüyle ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 38 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi tez yazım kılavuzuna uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Tezi enstitü yönetim kurulu tarafından şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine, doktora diploması veya diploma hazırlanıncaya kadar geçici mezuniyet belgesi verilir. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesi ve/veya diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitüyle ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 39 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrenci anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla diğer yükseköğretim kurumlarından dersler alabilir. Yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders alabilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 40 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puandan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanının %50'si, diploma not ortalamasının %35'i ve yabancı dil puanının %15'i esas alınır. Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanının %50'si, yüksek lisans diploma not ortalamasının %35'i ve yabancı dil puanının %15'i esas alınır. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlarla başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler anabilim/anasanat dalı tarafından belirlenir.

(3) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında yabancı dil sınavından en az 55 puan alınması zorunludur.

Süre

MADDE 41 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın 8 dönem olup azami tamamlama süresi 12 dönem, lisans derecesiyle kabul edilenler için 10 dönem olup azami tamamlama süresi 14 dönemdir.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için 4 dönem, lisans derecesiyle kabul edilenler için 6 dönemdir. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversite tarafından öngörülen en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin enstitüyle ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami 12 dönem veya 14 dönem sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 42 – (1) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanır. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Danışman, öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(3) Danışman, anabilim/anasanat dalı kurul kararı ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla değiştirilebilir. Danışmanın görevini yerine getirmesine engel teşkil edecek uzun süreli yurt içi/yurt dışı görevlendirmesi, izin, hastalık, kurum değiştirme gibi mazeretinin bulunması

durumlarında anabilim/anasanat dalı başkanlığının gerekçeli önerisi üzerine anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci danışmanı değişebilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 43 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni ilgili enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte tezi anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla dijital ortamda ve 7 nüsha ciltsiz basılı olarak ilgili enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak, danışmana ve jüri üyelerine tezin bir nüshası ile birlikte gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla atanır. Jüri, en az ikisi Ünivesite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş asıl iki yedek üyeden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı asıl iki yedek üyeden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alana ilgisi olan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayan asıl jüri üyelerinin yerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı eksik üye ile ve tez danışmanı olmaksızın yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim/anasanat dalı tarafından ilgili enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek on beş gün içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(5) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 44 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının, ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi tez yazım kılavuzuna uygun bulunan öğrenci, doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve/veya diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Mazeretler

MADDE 45 – (1) Mazereti nedeniyle sınav takvimde belirtilen süre içinde sınava giremeyen öğrenci, mazeretini belgelemek koşuluyla akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ilgili enstitüye başvurabilir. Enstitü yönetim kurulu tarafından mazereti kabul edilen öğrenci mazeret sınavına alınır.

Disiplin işleri

MADDE 46 – (1) Eğitimleri süresince öğrencilerin disiplin işlemleri, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Tebliğat ve adres bildirme

MADDE 47 – (1) Her türlü tebliğat, öğrencinin Üniversiteye bildirdiği adrese yapılarak veya ilgili birimde ilan edilerek tamamlanmış sayılır.

(2) Öğrenci, kayıt olurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde bunu ilgili birimlere bildirmemiş, yanlış veya eksik bildirmiş ise verilen adreslerine tebliğatın gönderilmesi halinde tebliğat kendilerine yapılmış sayılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 49 – (1) 6/1/2015 tarihli ve 29228 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 20/4/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 10 uncu maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.

(2) Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce lisansüstü programa yerleşen ve bilimsel hazırlık aşamasına tabi olup hiç ders almamış olan öğrenciler talepleri de dikkate alınarak, 6 ncı madde uyarınca anabilim dalının herhangi bir bilim dalına aktarılır ve kendilerine bu bilim dalına uygun bilimsel hazırlık uygulanır.

Yürürlük

MADDE 50 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adıyaman Üniversitesi Rektörü yürütür.